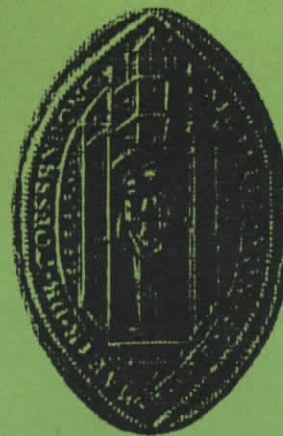

Corsendonk® bier

ZALIG GENIETEN.

Distr.: N.V. Brouwerij Corsendonk 2360 Oud-Turnhout ☎ 014/41.39.72

7 de jaargang 1990
nr.1 Maart

Corsendonca

Kantoor van afgifte: Oud-Turnhout
Trimestrieel tijdschrift

v.u. H.Miguet
Sprinkhaanweg 4
2360 Oud-Turnhout

ASLK - SPAREN

REEDS JAREN HET MEEST ERVAREN

UW BANK EN VERZEKERINGSTEAM

Agentschap Arendonk
De Valken 8
2370 Arendonk
Tel. 014/ 67.76.96

Agentschap Oud-Turnhout
Steenweg op Turnhout 3
2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/ 42.15.28

Voorwoord.

Met dit eerste nummer van Corsendonca Info begint de vereniging aan haar tiende jaar als heemkundekring. Normalitair een ideaal moment om even terug te kijken naar het voorbije decenium. We willen nu echter niet onze lauweren bezingen, maar even vooruit blikken naar het komende jaar. De Corsendonca Info heeft zowat haar vaste vorm gekregen en ook dit jaar bieden we weerom vier goedgevulde en gevarieerde nummers aan.

Het bestaan van de kring valt samen met het voorbije decenium, en Corsendonca werkt daarom ook aan een overzicht van deze afgelopen tien jaar. In het najaar willen we dit overzicht aanbieden en zoals gewoonlijk krijgen onze leden dan ook weer een flinke korting op de koopprijs.

Reden genoeg dus om lid te blijven van de kring. Diegene die bij vergetelheid hun lidgeld van 150 BEF nog niet gestort hebben, kunnen dit nog steeds doen op de rekening nummer 001-1085134-71 ten name van Corsendonca V.Z.W., Sint-Bavostraat 9, Oud-Turnhout. Deze leden vinden een herinneringsklevertje op de binnenkant van het kaft.

Van deze gelegenheid willen we ook gebruik maken om onze leden uit te nodigen om de algemene ledenvergadering die dit jaar zal doorgaan in de Heischuur van Oosthoven op 26 maart 1990. Het is een ideaal moment om eens kennis te maken met de actieve leden van de kring.

De heemkundekring Corsendonca barst van het vertrouwen om de 10 volgende jaren tegemoet te treden. En dat kan de Oud-Turnhoutse gemeenschap enkel maar ten goede komen.

De Redactie.

**Heemkundekring CORSENDONCA V.Z.W.
nodigt U uit op de
ALGEMENE LEDENVERGADERING.**

Deze vergadering gaat door in de Heischuur te Oosthoven op maandag 26 maart 1990 om 20 uur.

AGENDA

- activiteitenverslag 1989
- financieel verslag 1989
- begroting 1990
- lidgeld
- verkiezing nieuw bestuur
- plannen 1990
- varia

De sekretaris

De voorzitter

G. Sels

H. Miguet

Brandglasramen in de Sint-Bavokerk.

Wanneer we de huidige Sint-Bavokerk voor ogen nemen, dan moet ze, qua uitzicht, in haar evolutie van bedehuis tot volwaardige parochiekerk heel wat bouwkundige wijzigingen hebben ondergaan(1). Van een allereerste, misschien niets meer dan een in vakwerk met stro gedekt bouwsel, is ze mogelijk reeds in de vroege middeleeuwen vervangen door een in steen opgetrokken gebouw om later, eind 14°, begin 15° eeuw te worden omgevormd tot een voor die tijd prachtige kapel. De theologische "God is licht" gedachte die sinds de 12° eeuw in de Westerse kerk opgang had gemaakt zou samen met verbeterde bouwtechnieken in niet geringe mate bijdragen tot de evolutie van het Romaanse naar het Gotische. Het eerst toegepast bij kathedralen zette de trend zich door in de bouw van kerken en kapellen. De koorzijde, op de oosten gelegen, kreeg vanaf dan ruimgemeten ramen waardoor het altaar kon baden in licht. Deze vensters werden al spoedig verfraaid met gebrandschilderd glas. Een van de achterliggende gedachten daarbij was "...het licht van God te veredelen." zoals Georges Duby het zo treffend verwoordde.

Ook onze Sint-Bavokerk bleef daarin niet ten achter, want reeds in 1478 werd door E.H. Gerardus Hebschap, Koorden van de Turnhoutse Sint-Pieterskerk onder wiens supervisie Sint-Bavo ressorteerde bij testament een fondatie gesticht om in het koor, noord-oost opzichts van het tabernakel, een "glasen raam" te plaatsen. Hij is vermoedelijk de eerste geweest die er een gebrandschilderd raam te zijner intentie wilde hebben. Na hem kwamen er anderen, zo bijvoorbeeld de Heren van Kintschot, een geslacht dat langs de Commanderij van Chantraine of ter Brake zekere bindingen had met de Sint-Bavokerk. Het was bovendien niet ongewoon dat weldoeners die op een of andere manier bijdroegen tot de verfraaiing van kerken of kapellen bijvoorbeeld onder de vorm van schilderijen of glasramen zich, niet zonder ijdelheid, lieten portretteren in hun schenking. Dat was ook in Oud-Turnhout het geval waarover in een schepenakte, gedateerd XIII juni 1647 het volgende is bewaard gebleven (2).

Op verzoek van "den Seer Edele Heere Francois, Ridder van het ordre militair van Sint-Jacob, Heere van Kingschot, Heere van Ganshooren, etc." waren de Turnhoutse schepenen naar de Sint-Bavokerk gestapt "... gelegen eene halve

mijle van de voors(chreven) vrijheijt” waar ze “...besien ende perfectelijck gevisiteert...” hadden “...een glazen venster inde hooge Choor...” naast het tabernakel van het H. Sacrament. Bij het oorspronkelijk document moet een tekening hebben behoord waarop door de schepenen of een gekwalifisseerd iemand de ramen waren opgedeeld in een aantal vakken genummerd van I tot XII. Helaas is dit stuk niet gecopieërd in het register waardoor iets aan duidelijkheid verloren gaat. Toch, en dit is even voornaam, werd een duidelijke omschrijving gegeven van de voorstellingen op de onderzochte ramen.

Eerst dan het raam op het noorden: “...out over memorie van menschen ...” waarvan volgens het verslag de vier onderste delen waren dichtgemetst “...door outhijt, quaden tijt ende langhdurighe oorloghen” verloren gegaan “...ende berooft van naeme ende date”. Toch moest volgens overlevering worden aangenomen dat het even oud was als het glasraam ernaast, namelijk dat van E.H. Hebschap, want in het raam op de zuid-oost kant was nog te zien “duisent vierhondert” maar de rest van het jaartal was door de “qualen des tijts ten onder gegaen”. Het zuidelijke venster stelde enkele knielende adellijke personen voor die gouden kettin-

gen droegen. De knielende, meest rechtse, “...Aedellijcke offte Ridderlijcke...” manspersoon stelde de vader voor, met gevouwen handen en gekleed in een “gefronsten purperen casack tot den knieden hanghende, gegordelt met eenen swerten rieme aende schoudere ende banden versiert met hermelijnen bont”. Verder was hij gekleed met witte “leerskens geriemt tot den halve beenen”. Juist achter de vader knielden met gevouwen handen 10 jongelingen, die zijn zonen voorstelden. Allen gekleed met een purperen kasak (3), zwarte gordel en witte laarzen. Uit de voorstelling meende men te moeten afleiden dat de eerste zoon gehuwd was. Zijn kasak was alleen aan de mouwen afgewerkt met bont van hermelijn. De tweede, eveneens getrouwd had dan weer andere versierselen aan de schouders en onderaan zijn kasak. Drie jongelingen uit de groep hadden een eigen opsmuk aan de schouders; terwijl de vijf laatsten allen op dezelfde manier waren gekleed. Het leek erop dat achteraan de laatste twee recht stonden want men had onderaan hun “rock eenich ciraet” menen op te merken (4).

Boven het hoofd van de vader was een blazoen afgebeeld van “eenen witten valck met gouden bellekens, staende van

de slincker naer de rechter sijde in een groen veldt ...” Het was het wapen dat Peeter van Kingschot diende te draegen op last van Aert van Valckenaer en Ceuren van Vlierden (5) grootvader en grootmoeder van Peeter van Kinschot, volgens een authentieke en gezegelde akte op perkament met als datum 31 oogst 1460.

Hoger in het venster kwam een kruisbeeld voor met de Heilige Maagd aan de ene en Sint Jan aan de andere kant. Links ten opzichte van het kruis knielde een dame, gekleed in een “swertten fluweelen tabbart, gevoedert boven aen den hals ende langhs voorn tot beneden in d’ommeslaegen met armelijn”. Achter de dame knielden vijf dochters.

Twee ervan leken gehuwd. Zij droegen eenzelfde fluwelen kleed, maar met een ander soort bont aan de omslagen. De andere drie waren in blauw gekleed.

Boven het hoofd van de dame was eveneens een blazoen afgebeeld voorstellende “drij roode staende baeren in een wit velt gequartiert boven aen de rechten sijde desselfs met den gulden Brabantse Springhenden Leeuw in een swert velt, travers (6) van boven tot beneden doortrocken met eene gulden linie wesende het wapen van de familie van Ranst soo wij verstonden”. Hoger was een Bisschop afge-

beeld met een staf in de linker hand en een geheven bijtje in de rechter (7).

Hier eindigde, na de gebruikelijke formules waarmee met alleen maar wilde onderstrepen de waarheid, en niets dan de waarheid te hebben gezegd, het schriftelijk verslag.

Al is uit de gehele tekst niet op te maken waarom het onderzoek dan wel moest worden gehouden en het bijhorend verslag opgemaakt; toch vonden we het meer dan de moeite waard om het even aan onze vrienden van “Corsendonca” voor te stellen.

Voetnoten.

(1) Zie ook L. Vanherle “150 jaar Sint-Bavokerk Oud-Turnhout”.

(2) S.A.T., Schepenregister 1032 (o.n.)

(3) Een Kasak is een halflange mantel met ruime mouwen.

(4) Geen van de versierselen is in de akte nader omschreven.

(5) Over de juiste schrijfwijze van de naam van de vrouw bestaat twijfel.

(6) Travers: hier van rechts boven naar links onder.

(7) De kleuren van de blazoenen werden in de akte niet met hun heraldische namen benoemd.

Adolf Verdegem.

Dorpskennissen.

Ook nu nog wekt het feit van in elkaars dorp te wonen in den vreemde sympathie op. Dat is eveneens zo geweest in het verleden. Maar dat het niet altijd zo positief afloopt, mocht "den eersaeme michiel boonders michielssone" uit Oosthoven in 1739 ervaren. Op 26 februari van dat jaar legt hij voor notaris Joannes Baptista Van Gastel te Turnhout een verklaring af (1) op vraag van Joannes Perkin(2), "coopman ende borger deser stadt woonende int voors(chreven) gehucht". Michiel Boonders is zelfs bereid om deze verklaring voor het gerecht onder eed te bevestigen.

Wat is er nu gebeurt? Michiel Boonders werd verzocht om "op donderdagh in de goede weke van den jaere 1737 den requirant (3) ende sijne huysvrouwe met sijne karre van de stadt lier gebrocht hebbende nevens de capelle van Ste. gommarus tot nevens het eerste groot waeter op den wegh loopende naer de woonplaetse van d'heer van de venne secretaris van brochem etc. van verre heeft hooren schreeuwen eenen persoon op het valle van de avont sonder mits de verre distantie te hebben verstaen wat hij was roepende, dat

den attestant (4) daer door eenighsints gealtereert sijnde ende suspitie (5) hebbende van quat volck hen requirant (6) heeft geindureerd om op de karre te comen, d'welck ditto requirant heeft gedaen, dat sij alsoo t'saemen sijn voortsgereden ende met de selve karre hunnen wegh hebben vervolght naer vierseldijck ende voorts naar de stadt turnhout op den wegh nogh sprekende onder elckanderen wat het voor eenen persoon mochte sijn geweest die hun hadde naergeroepen ende nageschreeuwd dat den requirant van dit geschreeuw ofte geroep niet een woordt en heeft verstaen, ende dat hij ten selve tijd oock gevraeght heeft aen den requirant ende sijne huisvrouwe ofte sij verstaen hadden wat den selven mensch schreeuwde ofte riepe, de welke ten selven tijde hem attestant hebben gedeclareert van neen; hebbende hij attestant eerst langen tijdt daer naer gehoord dat het soude sijn eenen voster, dienaer ofte iet desgelijck van de stadt lier die den requirant soude gearresteert hebben ende dat hij requirant daerover door den heere officier van de stadt wirde vernoyelijckt (7) om dat hij requirant het voors(chreven) arrest gevioleerd hadde; redenen van welwetsheijt". Michiel Boonders kan het zich nog allemaal zeer goed herinneren, omdat "hij attestant gemeijnt hadde dat het

het ene vlugge ofte deugeniet was die hun hadde naergeschreeuwd, ende daer nogh dikwils met den requirant ende sijne huijsvrouwe gesproken te hebben.”

Voor Michiel Boonders is de ganse zaak gelukkig goed afgelopen. Wat er met Jan Perkin gebeurd is, hebben we niet kunnen achterhalen.

Voetnoten.

- (1) R.A.A., Notariaat 5490, Van Gastel, 1739, akte 7.
- (2) In andere akten ook “Parquin” geschreven.
- (3) Verzoeker.
- (4) Hij die een verklaring aflegt, in dit geval Michiel Boonders.
- (5) Vermoeden.
- (6) Hij die verzoekt om de verklaring af te leggen, in dit geval Jan Perkin.
- (7) Verweten.

Wim van Hout.

Oude kranteberichtjes.

In “De Kempenaar” van 15 maart 1883 lezen we :

“Lijkdienst en begrafenis van wijlen Mr. Glénisson.”

Verleden dinsdag had te Turnhout de plechtige begrafenis plaats van den wereldberoemden nijveraer, den alom geachten en diepbetreurden Mr. Glénisson, commandeur der orde van den H. Gregorius de Groote en Ridder der Leopoldsorde.

Eene ontzaglijke menigte bloedverwanten en vrienden stroomden naar het sterfhuis, om het stoffelijk overschot te volgen van dien waardigen medeburger, van dien rechtschapen man, die hier ook immer de algemeene achting genoot.

Een peloton gendarmen had zich onder commando van den luitenant Mr. Cools, voor het sterfhuis geposteed en bewees de militaire eer aan den overledene.

Het was een indrukwekkend tafereel, toen die lange rouwstoet voorbij toog, welke door het kapittel onze hoofdkerk geopend werd. De rouw werd begeleid door den oudsten zoon van den overledene, Mr. Glénisson-Vissers, gemeenteraadslid, een man die evenals zijn vader de achting van heel

het Turnhoutsche volk geniet. Na de talrijke kinderen en familieleden, volgde eene onafzienbare menigte, waaronder men verscheidene prelaten, kloosterlingen en priesters en een aantal vreemdelingen telde, die van alle kanten van het land waren toegestroomd.

De grijze Sint-Pieterskerk was in rouw gehuld en eene prachtige katafalk op het koor opgericht. Om 10 1/2 ure was de kerk opgepropt met volk en begon de lijkdienst. De weleerwaarde heer Pittoors, pastoor-deken, officieerde, en de kerk had geen altaren genoeg voor de priesters die het heilig misoffer kwamen opdragen tot zielerust van onzen achtingswaardigen medeburger.

Na den dienst in onze hoofdkerk werd het lijk in eenen prachtigen lijkwagen naar Oud-Turnhout overgebracht.

De achtbare familie van den overledene, gehoor gevende aan de voorschriften der Kerk, door onze doorluchtigen aartsbisschop onlangs in eenen omzendbrief uiteengezet, had niet gewild dat er kronen op de doodskist werden neergelegd.

Het eerelint van Commandeur der Orde van den H. Gregorius de Groote, dat op het baarkleed lag, was ook betekenisvoller, dan eenen heelen berg bloemen of kronen! En de

lange menschenrei, die den lijkwagen naar Oud-Turnhout volgde, getuigde dat men dien man met geen ijdele praal, maar met levende blijken van hoogachting wilde begraven. Niet minder dan zesentwintig rijtuigen volgden den stoet. Oud-Turnhout, dat zooveel aan de edelmoedigheid van zijnen grondeigenaar, van den waardigen burger, van den vromen christen te danken had, had het zich ook ten plicht gerekend het stoffelijk overschot van zijnen weldoener op waardige wijze te ontvangen.

Immers, het was Mr. Glénisson die de dorpskerk van Oud-Turnhout met al die fraaie geschilderde glasramen begiftigde; hij was het die, na den heiligschennenden diefstal welke daar onlangs werd gepleegd, aan den eerwaarden heer pastoor eene nieuwe kelk en remonstrantie schonk; hij was het die er de katholieke school bouwde, die eerevoorzitter was van de gilde en ook rijkelijk bijdroeg toen de dorpsjeugd eene fanfarenmaatschappij inrichtte en een vaandel moesten aankopen.

Erkentelijk voor al die blijken van edelmoedigheid, kwamen de schoolkinderen, de fanfaren en de Sint-Sebastiaansgilde het stoffelijk overschot van hun aller weldoener aan de grensscheiding der gemeente afhalen. De vaandels der gilde

en der maatschappij waren met rouwfloers omhuld en onder het uitvoeren van treurmarschen door de fanfaren, zette de stoet zijnen weg voort door Oud-Turnhout.

Aan de bierbrouwerij van Mr. Ed. Meynendonckx kwamen de geestelijkheid, de kerkzangers en de leden der broederschappen het lijk afhalen, dat nu verder kerkwaarts gedragen werd.

De hoeken van het baarkleed werden gehouden door MMr. Van Miert, burgemeester van Oud-Turnhout, Ed. Meynendonckx, schepen en kerkmeester; Broeckx schepen en lid van het katholiek schoolkomiteit; Dierckx-Borghmans, gemeenteraadslid.

De kerk van Oud-Turnhout was rijkelijk met rouwfloers behangen en te midden van groote lichtpyramieden werd de doodskist op het koor neergezet, terwijl de lange stoet heel de kerk vulde.

Na de absouten werd het lijk, onder het zingen van het In Paradisum, tot voor den grafkelder gebracht, waar, na den gebruikelijken zang en zegen de lijkreden werden uitgesproken.

...

Eindelijk nam Mr. L. Remeysen, hoofdman der gilde van Oud-Turnhout, het woord en drukte zich uit in dezer voege :

Mijnheeren,

In naam der vereenigde gildebroeders, kom ik den treurigen plicht vervullen, hulde te brengen aan hem, die onze eerevoorzitter was, aan den man wiens stoffelijk omhulsel aan de aarde wordt toevertrouwd. Hij is gestorven de gezellige ouderling, de edelmoedige en rechtschapen burger. Hij is gestorven! Ja, maar zijn naam blijft in ons erkentlijk aandenken, in onze harten voortleven!

Door vlijt en oefening won hij verscheidene kundigheden aan en breidde hij den kring van zijn denkvermogen al wijder en wijder uit. De vooruitgang zijner nijverheid mogen te recht aanzien worden als de vruchten van zijn volhardenden ijver. Doch, hetgeen onze bewondering voornamelijk moet opwekken, hij was in alles zijn eigen leermeester. Zijn scherp en doorzichtig oordeel deed hem genoegzaam alles begrijpen en vasthouden, wat hij na rijp overleg gevonden had. Onbedeesd mocht hij dus uitroepen :
- Ik ben het kind mijns werks! -

Uwen plicht, brave ouderling, hebt gij vervuld; ja gij hebt hem vervuld als burger en als christen. Diep betreurd, zijt

gij, vriend, van al de leden onzer maatschappij. In u beweenen zij niet alleen het geachte lid, zij beweenen in u den vriend, den leider, den raadgever; diep betreurd zijt gij van al de schamele armen, aan wien uwe milde hand zoo rijkelijk uitdeelde; diep betreurd ook van meest al de inwoners van Oud-Turnhout, die immer uwe wonderbare menschlievendheid zullen gedenken.

Alleen de herinnering der talrijke diensten welke gij uwe tijdgenooten hebt bewezen en waarvoor gij, wij hopen met het volle vertrouwen, in den Hemel de eeuwige belooning geniet, kan de smart uwer familie, waaronder wij onzen geachten voorzitter tellen, en die uwer vrienden, verzachten. Uwe nagedachtenis, dierbare afgestorvene, blijve ons altijd heilig! Vaarwel, dankbare volksvriend, vaarwel, tot in een ander leven!

Mr. Glénisson-Vissers drukte met zichtbare aandoening de hand der redenaars en dankte hen innig voor hunne deelneming in de smart zijner familie.

Het lijk in een kostbaar bewerkte en versierde kist, werd nu in den grafkelder bijgezet, naast de veertien andere afgestorven leden der achtbare familie.

Boven de grafkelder is eene schoone arduinen kapel ge-

bouwd; in de binnenwanden der kapel zijn de namen en ouderdom gebeiteld der overleden familieleden, wier stoffelijk overschot daar berust.

Verleden woensdag was de kerk van Oud-Turnhout nogmaals gevuld met familieleden, vrienden, klerken, werklieden en beschermelingen van den achtbare Ridder-Commandeur en grooten christen.

Om 10 1/2 ure werd een allerplechtigste lijkdienst gedaan tot lafenis zijner ziel.

Na dezen schoonen dienst, zooals menigeen er nog nooit eenen bijwoonde, werden er, evenals daags te voren te Turnhout, aan al de armen der parochie Oud-Turnhout tarwebrooden in overvloed uitgedeeld.

Dirk Van Loon.

Nog beschikbare publikaties.

Tijdens de 10 voorbije jaren heeft de heemkundekring heel wat publikaties uitgegeven. Een aantal hiervan zijn ondertussen reeds uitgeput. Andere werken kunnen nog steeds verkregen worden.

Voor de duidelijkheid geven we hier een opsomming van de nog voorradige werken :

- Oud-Turnhout en zijn verleden, deel 1, 500 BEF;
- Moet ge horen ! (L. Op de Beeck), 400 BEF;
- 100 jaar Sint-Antoniusparochie Oosthoven, 600 BEF;
- Een Goeden Dag uit Oud-Turnhout, 550 BEF;
- Korsendonk (uitgave Mercator-fonds), 695 BEF.

Deze publikaties kunnen bekomen worden bij Hugo Miguet, Sprinkhaanweg 4, Leo Verstraelen, Sint-Bavostraat 9 en Wim van Hout, Polderstraat 22. Sinds kort kunnen de werken ook aangeschaft worden overdag op het gemeentehuis.

Het Bestuur.

De gemeenteraad : 100 jaar geleden.

In het nieuwe jaar vergadert de gemeenteraad voor de eerste keer op **7 februari**. Na het advies ingewonnen te hebben van de arrondissementskommissaris stemmen de raadsleden in met het verlenen van een subsidie van 50 BEF aan de kerkfabrieken van Sint-Bavo en Sint-Antonius voor de aanschaf van een brandkast mogelijk te maken. De Schoonbroekse Sint-Jobparochie kan op eenzelfde toelage rekenen indien zij zich eveneens een brandkast aanschaffen.

De oprichting van de nieuwe parochie te Oosthoven en de bouw van de kerk daar zorgt blijkbaar nog voor de nodige verdeeldheid. Wanneer de gemeenteraadsleden het hebben over de mogelijke tussenkomst van de gemeente in de bouwkosten van de kerk verklaart schepen Meynendonckx dat de nieuw opgerichte parochie "enkel grond van bestaan" had gehad indien de parochie niet alleen het landelijke Oosthoven, maar eveneens Oosthoven-Turnhout omvatte. Op die manier zou de stad Turnhout in de kosten dienen tussen te komen. Schepen Meynendonckx verklaart dat hij al het mogelijke gedaan heeft om de oprichting van de Sint-Antonius parochie te verhinderen, want dit was nadelig voor

de parochiekerk van Sint-Bavo. Evenwel meent hij, nu de oprichting wel degelijk een realiteit is dat de gemeente niet anders kan dan tussen te komen in de bouwkosten van de parochiekerk. Hij verklaart wel dat de toelage van de gemeente moet liggen in verhouding met de beschikbare geldmiddelen.

Schepen Broeckx is heel wat radikaler in zijn overtuiging. Hij blijft de mening toegedaan dat de oprichting van de parochie Sint-Antonius helemaal niet nodig was omdat de inwoners van Oosthoven en Schuurhoven op slechts een kwartier verwijderd zijn van de parochiekerk van Sint-Bavo. De kerk van Sint-Bavo moet gesloten worden en een nieuwe kerk dient meer zuidwaarts opgericht om de bewoners van Rooi, Corsendonk en Darisdonk tegemoet te komen. Hij meent dat de parochie van Oosthoven een gedurige last zal blijven voor de gemeente en daarom wil hij niet instemmen met een mogelijke toelage vanwege de gemeente in de bouw van de kerk.

Hierop neemt burgemeester Van Miert het woord. Hij bezweert de raadsleden om een toelage te voorzien om te vermijden dat de hogere overheid, de bestendige deputatie, de gemeente zal verplichten een toelage in te schrijven in de

begroting. Nu kunnen de raadsleden zelf het bedrag bepalen, in het andere geval kan de som heel wat hoger liggen. De stemming geeft het volgende resultaat: vier raadsleden stemmen voor het verstrekken van een toelage van 5.000 BEF, twee leden stemmen om aan de kerkfabriek een subsidie te geven gelijk aan een negende van de aanbestedingsprijs, terwijl schepen Broeckx zich onthoudt.

Tijdens de raadszitting van **28 februari** keurt de gemeenteraad de aanbesteding voor het verharden van de Hesstraat te Schoonbroek goed. Ook de plannen voor het bouwen van de kerk van Oosthoven worden (unaniem!) gunstig geadviseerd.

Een schrijven van de Nationale Maatschappij van Buurtspoorwegen in verband met het aanleggen van een buurtspoorweg Turnhout - Arendonk brengt de raadsleden enige onduidelijkheid. Vermits in het schrijven nergens sprake is waar de eventuele halten op het grondgebied van Oud-Turnhout voorzien zijn, beslist de raad om voorlopig de goedkeuring van deze plannen te verdagen en verdere inlichtingen van de genoemde maatschappij af te wachten. Het kasseien van de Kerkstraat, Draaiboom en zo verder

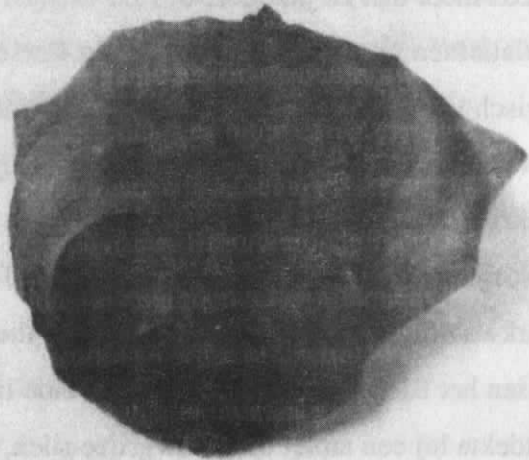
langs Schuurhoven wordt door de arrondissementskommis-
saris gunstig geadviseerd. De raadsleden hebben evenwel
hun twijfels nadat schepen Meynendonckx een idee heeft
gegeven in verband met de kosten die dergelijk werk met
zich meebrengt. Ook het algemeen nut wordt door de
raadsleden in twijfel getrokken zodat bij de stemming vier
raadsleden tegen het voorgestelde ontwerp stemmen waar-
door het voorstel verworpen wordt.

Leo Verstraelen.

Prehistorische vondsten.

Reeds meer dan 20 jaar doet ons lid Gustaaf Aerts, mede-
initiatiefnemer voor de oprichting van Corsendonca, archeo-
logisch veldonderzoek in de Kempen. En met de regelmaat
van een klok verschijnt er een stukje over zijn vondsten in
de krant.

Ook tijdens de ploegmaand van vorig jaar deed hij een
merkwaardige vondst. Op een vindplaats die zich situeert
tussen het Blokgoor en de Eindegoorheide in Weelde,
ontdekte hij een tablet uit blauwgrijze silex, met daarin een
kuiltje waarin een okergele kleurstof kleeft en met rechts
een ruw oppervlak. Het tablet is 70 mm lang en 15 mm dik.
Het gaat waarschijnlijk om een schminkpalet uit de laat-
paleolitische periode (15.000 jaar voor Christus).
Een afbeelding van het tablet wordt op de volgende bladzij-
de afgedrukt.

Aerts heeft steeds het belang van de openbaarmaking van elke archeologische ontdekking beklemtoond. Veel te vaak, zo vindt hij, komt ons erfgoed in handen van opkopers die er trachten een zaakje mee te doen. Archeologische vondsten horen thuis in een museum aangezien het gemeenschappelijk bezit is, aldus de vinder.

Wim van Hout

Uit de oude doos.

Een monument uit het Oosthovense schoolleven is ongetwijfeld Marcel Laenen geweest. Hij werd geboren te Sint-Pieters Lille, het Kroatendorp, waarmee hij steeds een nauwe band is blijven houden.

Op 30 juni 1936 behaalde hij het diploma van onderwijzer aan het Nieuwland instituut te Brussel. Op tweede kerstdag van datzelfde jaar werd hij te Oosthoven benoemd in het 3^e en 4^e leerjaar van de gemeentelijke jongensschool. Dagelijks fietste hij van zijn geboortedorp naar Oosthoven, maar kort daarna ging Marcel toch op zoek naar een woning die meer in de buurt van de school lag. Daar er op dat moment geen huis of bouwgrond ter beschikking was in Oosthoven, kocht hij een stuk grond in de Kwakkelstraat te Turnhout. Hij bleef er gedurende zijn ganse leven wonen.

Na een aantal jaren werd hij schoolhoofd van de jongensschool. Toch had de school heel wat te maken met de meisjesschool aan de overkant van de straat. Immers, de jongensschool putte de leerlingen uit de kleuterklassen van de burens. Maar dat heeft ooit wel voor conflicten gezorgd.

Normaal gingen de leraren van de jongensschool helpen bij het schoolfeest van de meisjesschool. Bij de uitbreiding van de "grote" Turnhoutse scholen deed de direktie van de Vrije Katholieke Meisjesschool beroep op mensen van het Sint-Pietersinstituut. Ook zij wilden ronselen in de dorpschool. De pastoor heeft toen nog het konflikt kunnen rechtekken. Maar na de oppensioenstelling van Marcel is het snel bergaf gegaan met de school. En enkele jaren daarna heeft de gemeentelijke jongensschool opgehouden te bestaan. Ereschoolhoofd Marcel Laenen heeft niet overdreven lang van zijn pensioen kunnen genieten, want op 23 oktober 1988 overleed hij op 72-jarige leeftijd.

Op de foto op de volgende bladzijde zien we Marcel nog met één van zijn vele klassen.

Op de onderste rij van links naar rechts : Free Van Tongerlo, Ludo Van Herck, Paul Delahaut, Richard Dewitte, Jan Wens en Ronny Meerts. **2° rij :** Jef Clymans, Peter Verheyen, Rik Segers, Gorris, Michel Luyten, Frans Storms en Jef Nijs. **Bovenste rij :** Eric Stessens, Herman Geudens, Paul Hermans, Jef Jacobin, Ronny Hertoghs en Rudy Maes. Theresia Leppens.

Een Goeden Dag uit Oud-Turnhout.

Op vrijdag 29 december stelde de kring het prentkaartenboek "Een Goeden Dag uit Oud-Turnhout" voor in de priorij van Korsendonk.

In de Albert Van Dyckzaal kwam oud-schoolhoofd Corneel Verstraelen spreken over zijn jeugdherinneringen. Voor een zeer talrijk opgekomen publiek behandelde hij de periode tussen de jaren '30 en '50 aan de hand van een wandeling door het toenmalige dorp. Eens op dreef gekomen volgden de anekdotes elkaar zeer snel op en zoals op de ouderwetse Bonte Avonden kon Corneel zijn publiek uitermate boeien en was het ook nu wat moeilijk om te stoppen.

Na de toespraak van onze voorzitter, werd het eerste boek aan burgemeester Jef Kersemans overhandigd. Naast de burgervader hield ook schepen Guy Beyens een toespraak, waarna de aanwezigen op een receptie werden uitgenodigd.

Inhoudsopgave.

Voorwoord	1
Algemene Ledenvergadering	2
Brandglasramen in de St. Bavo-kerk	4
Dorpskennissen	10
Oude kranteberichtjes	13
Publikaties	20
Gemeenteraad : 100 j. geleden	21
Prehistorische vondsten	25
Uit de oude doos	27
Een Goeden Dag uit Oud-Turnhout	30

VOOR AL UW FEESTEN

ALTA RIPA

Engelstraat 6 2360 Oud-Turnhout
Tel.014/ 67.12.71

VERZEKERINGSKANTOOR

JAN AERTS

ALLE VERZEKERINGEN

St.-Antoniusstraat 20 2360 Oud-Turnhout
Tel. 014/ 42.30.92